

ПРОПОЗИЦІЇ
щодо проєкту Закону України
«Про визнання таким, що втратив чинність Закону України
«Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості
здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території
України» та про внесення змін до деяких законодавчих актів України»,
внесеного до Верховної Ради України народними депутатами України
Умеровим Р. Е., Железняком Я. І. та іншими
(реєстр. № 5502 від 18.05.2021)

Міністерство юстиції України не підтримує проєкт Закону «Про визнання таким, що втратив чинність Закону України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України» та про внесення змін до деяких законодавчих актів України», внесений до Верховної Ради України народними депутатами України Умеровим Р. Е., Железняком Я. І. та іншими (реєстр. № 5502 від 18.05.2021), в частині внесення змін до статті 13¹ Закону України «Про нотаріат», якими пропонується абзац третій вказаної статті викласти в наступній редакції:

«Нотаріус не вправі здійснювати нотаріальну діяльність за межами свого нотаріального округу, за винятком заміщення інших нотаріусів у випадках, передбачених цим Законом, за зверненням спадкоємця для завершення спадкування у іншому територіальному окрузі, у випадках, якщо спадкова справа була зареєстрована у Спадковому реєстрі до початку тимчасової окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополь, але не закінчена».

Частинами першою, третьою статті 1221 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс) встановлено, що місцем відкриття спадщини є останнє місце проживання спадкодавця, а в особливих випадках місце відкриття спадщини встановлюється законом.

Спадкоємець, який бажає прийняти спадщину, але на час відкриття спадщини не проживав постійно із спадкодавцем, має подати нотаріусу заяву про прийняття спадщини (частина перша статті 1269 Кодексу).

Для прийняття спадщини встановлюється строк у шість місяців, який починається з часу відкриття спадщини (частина перша статті 1270 Кодексу).

Незалежно від часу прийняття спадщини вона належить спадкоємцеві з часу відкриття спадщини (частина п'ята статті 1268 Кодексу).

Відсутність свідоцтва про право на спадщину не позбавляє спадкоємця права на спадщину (частина третя статті 1296 Кодексу).

Спадкова справа заводиться нотаріусом за місцем відкриття спадщини на підставі поданої (або такої, що надійшла поштою) першою заяви (повідомлення, телеграми), зокрема, про прийняття спадщини (підпункт 2.1 пункту 1 глави 10 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України (далі – Порядок), затвердженого наказом Міністерства юстиції України

від 22.02.2012 № 296/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22.02.2012 за № 282/20595).

Відповідно до положень пунктів 11.2, 11.5 розділу XI Правил ведення нотаріального діловодства, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 22.12.2010 № 3253/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23.12. 2010 за № 1318/18613, формування спадкової справи передбачає групування документів, на підставі яких було відкрито спадкову справу та видано свідоцтво про право на спадщину.

У спадкову справу вміщуються тільки оригінали документів, а у випадках, передбачених законодавством, – копії з документів, оформлені та засвідчені в установленому порядку.

Оформлення спадкової справи покладається на державного чи приватного нотаріуса, у провадженні (на виконанні) якого знаходиться справа.

Спадкова справа підлягає обов'язковій реєстрації у книзі обліку і реєстрації спадкових справ, Алфавітній книзі обліку спадкових справ та у Спадковому реєстрі (підпункт 2.7 пункту 2 глави 10 розділу II Порядку).

Слід звернути увагу, що до Спадкового реєстру вносяться відомості про заведену спадкову справу виключно щодо: спадкодавця (прізвище та ім'я (імена), по батькові (за наявності); реєстраційний номер облікової картки платника податків згідно з Державним реєстром фізичних осіб – платників податків або причина його відсутності; дата та місце (у разі коли воно невідоме – назва країни) народження; дата смерті), номери спадкової справи, дати та місця її заведення, місця зберігання та видачі свідоцтва про право на спадщину.

Враховуючи наведене, за даними Спадкового реєстру неможливо встановити коло спадкоємців, час подання заяв про прийняття/відмови в прийнятті спадщини, претензій кредиторів тощо.

Відповідно до положень статті 14 Закону України «Про нотаріат» документи нотаріального діловодства та архів приватного нотаріуса є власністю держави і перебувають у володінні та користуванні приватного нотаріуса у зв'язку із здійсненням ним нотаріальної діяльності.

Приватний нотаріус зобов'язаний забезпечити зберігання документів нотаріального діловодства та архіву приватного нотаріуса протягом усього строку здійснення ним нотаріальної діяльності.

У разі припинення приватної нотаріальної діяльності документи нотаріального діловодства та архіву приватного нотаріуса передаються ним до відповідного державного нотаріального архіву в порядку, встановленому законодавством.

Оскільки територія Автономної Республіки Крим та міста Севастополя є тимчасово окупованою територією України, забезпечити належне та безпечне перевезення документів нотаріального діловодства та архіву є неможливим.

Тому, для вирішення питання щодо визнання права власності на спадкове майно у разі якщо спадкова справа була зареєстрована у Спадковому реєстрі до початку тимчасової окупації Автономної Республіки Крим та міста

Севастополя, але не була закінчена, відповідно до положень частини першої статті 4 Цивільного процесуального кодексу України необхідно звернутися до суду.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо залишити без змін абзац третій статті 13¹ Закону України «Про нотаріат».

Міністр

Денис МАЛЮСЬКА